Anul al 58-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei. In străinătate 6 lei.
Taxe poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 254 Vineri 19 Septembrie 1941
14 Pagini

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ŢARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR, ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA şi ...

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAŢIUNII" SIBIIU
astra

EFORTUL AGRICOL

Lipsa sau împuţinarea unor articole din sectorul alimentar (coloniale, carne de vită şi de porc, grăsimi animale, etc.) au făcut ca baza de alimentare a populaţiei noastre să se sprijine aproape exclusiv pe producţia vegetală: cereale, leguminoase, oleaginoase, zarzavaturi, fructe. In împrejurările de azi, putem spune că este un adevărat noroc pentru noi că suntem o ţară agricolă şi că 80 la sută din populaţia totală trăeşte direct şi exclusiv din cultura pământului.

Spectrul foamei nu ne poate ameninţa, decât doar în cazul când ne-am hotărî să încrucişem braţele şi să lăsăm câmpul pârloagă.

Pentru economia noastră agricolă nu se pune, deci, din fericire, nici problema materiei prime, care torturează existenţa ţărilor industriale caşi a ţărilor cu condiţiuni naturale neprielnice agriculturii şi nici problema procurării maşinilor şi uneltelor agricole pe care ni le asigură, în condiţiuni lesnicioase, acordurile de schimb şi de colaborare economică cu Marele Reich, azi în vigoare.

Cheia îndestulării nevoilor consumului intern se află, deci, în mâna noastră, în voinţa noastră de a munci, de a produce cât mai mult şi de cât mai bună calitate.

E adevărat, că în această privinţă atât organele de resort, cât şi massa marilor şi micilor cultivatori, au înţeles comandamentul zilei şi intensificând sforţările au izbutit să asigure economiei naţionale rezultate îmbucurătoare, atât în suprafeţele sporite de cultură şi felurile de plante cultivate, cât şi în cantităţile recoltate.

O confirmare oficială, întemeiată pe cifre comparative, ne-a înfăţişat eri însuşi d. ministru al agriculturii, general Ion Sichitiu, în cuprinsul luminosului şi convingătorului său apel adresat agricultorilor în vederea campaniei de toamnă.

In 1940—1941, culturile de grâu au sporit în suprafaţă cu 271.000 ha, faţă de anul precedent, cu un plus de producţie de peste 108.000 vag.; la culturile de fasole, suprafaţa cultivată a săltat de la 42.000 ha. la 75.000, iar producţia dela 8.800 vag. la 17.300; mazărea dela 61.500 ha. a atins 117.000 ha, cu o producţie dublă de 14.000 vag. faţă de 7.000 vag.; floarea soarelui dela 143.500 ha. a ajuns la 298.000 ha, cu o producţie de 27.000 vag. faţă de numai 12.600 în 1939—1940; sfecla de zahăr dela 36.500 ha a săltat la 58.000 ha, cu o producţie de 98.600 vag. faţă de 51.800.

Am trecut un examen greu, fireşte, dacă ţinem seama de lipsa braţelor de muncă, de rechiziţiile autotractoarelor agricole, animalelor de muncă şi de tracţiune, cu carele şi căruţele respective, plus scumpirea muncilor agricole.

Dar rezultatele obţinute sunt cu atât mai preţioase.

Incheierile logice pe care le putem trage de aci sunt, sub două aspecte, optimiste: întâi, pentrucă prin aceste rezultate, problema bazei de alimentare a populaţiei şi armatei — cu disponibilităţi satisfăcătoare de export — este dela sine rezolvată; al doilea, pentrucă poporul nostru — prin pătura de temelie a micului cultivator ţăran — a făcut dovada că şi-a înţeles pe deplin datoria, că s'a arătat solidar cu interesele superioare ale statului, încadrându-se în disciplinele muncii şi ale producţiei.

Dar atingerea acestor obiective. nu înseamnă că efortul s'a terminat şi că fiecare poate lucra de aci înainte cum îl taie capul. Sforţarea trebue dusă mai departe, ba cu şi mai multă râvnă. Şi aceasta, nu numai pentrucă necesităţile de azi sunt mai mari şi mai necruţătoare, dar pentru că avem de bătut încă un drum destul de lung şi destul de greu, ca să putem ajunge din urmă puterea de producţie a celorlalte state — cu condiţiuni naturale mult mai slabe decât ale noastre — dar cu mai multă pricepere în meşteşugul agricol, cu mai multă râvnă de progres şi cu mijloace de lucru mai perfecţionate.

In noua rânduială de viaţă ce se pregăteşte statelor europene, nu trebue să venim cei din urmă, ca să găsim locurile şi rolurile ocupate de alţii.

Apelul d-lui ministru al agriculturii răspunde deci unei necesităţi de viaţă, dar şi unei obligaţiuni de onoare şi de prestigiu pentru poporul românesc.

MAREA BĂTĂLIE
DEPE FRONTUL ORIENTAL
CELE DOUĂ TRIUNGHIURI STRATEGICE

de R. SEIŞANU

O nouă situaţie strategică s'a creiat pe frontul oriental în urma bătăliei de nimicire din regiunea platoului Valdai dela sudul lacului Ilmen, în care au fost practic zdrobite armatele a 9-a, a 22-a şi a 34-a sovietice, precum şi a rezultatelor importante ce le-au dat până acum acţiunile ofensive ale celor două grupuri de armate germane de sub comanda mareşalilor von Bock şi von Rundstedt, în sectoarele dela centru şi sud.

Comunicatul cartierului general al armatei germane anunţă că atacurile evoluiază spre o operaţiune de mare amploare.

Aceasta înseamnă desfăşurarea unei mari acţiuni ofensive în care sunt angajate forţele celor trei grupe de armate germane.

Iată centrele şi regiunile vitale ale Uniuni republicilor sovietice: Moscova cu aproape 4 milioane de locuitori, capitala unui stat monstruos, cu o vastă organizaţie centralizată într'însa şi centrul unei regiuni industriale în strânsă legătură cu industria de război; Kiew-ul, vechea capitală a Ruteniei şi una din metropolele principale care în planurile de operaţiuni ale comandamentului armatei sovietice, prezintă o mare valoare strategică; Harkow-ul, centrul bogatei regiuni miniere şi industriale dintre Nipru şi Doneţ, unde sunt faimoasele „combinate" — instituţiile tipice ale industriei mari, bazate pe colaborarea şi interdependenţa lor —; Rostov-ul de pe coasta mărei de Azov, care prin calea ferată Ordjonikidze (Vladi-Caucaz)-Derbent-Baku, uneşte faimoasa regiune petroliferă de Ucraina şi de partea centrală a U.R.S.S. şi Sevastopolul, baza navală a flotei roşii de pe Marea Neagră.

Iată pentru ce aceste regiuni prezintă o însemnătate covârşitoare, atât din punctul de vedere strategic, cât şi pentru valoarea centrelor şi regiunilor vitale ce le cuprind.

Acum, în urma încercuirii Petersburgului (Leningrad) de către forţele germane; a tăierii liniei ferate principale ce stabilea comunicaţia între Moscova şi Petersburg, a nimicirii celor trei armate sovietice în bătălia din regiunea

(Continuare în pag. 2-a)

Cele două triunghiuri strategice: Moscova-Kiew-Harkow (1); Harkow-Rostow-Sevastopol (2)

PE MALUL BUGULUI

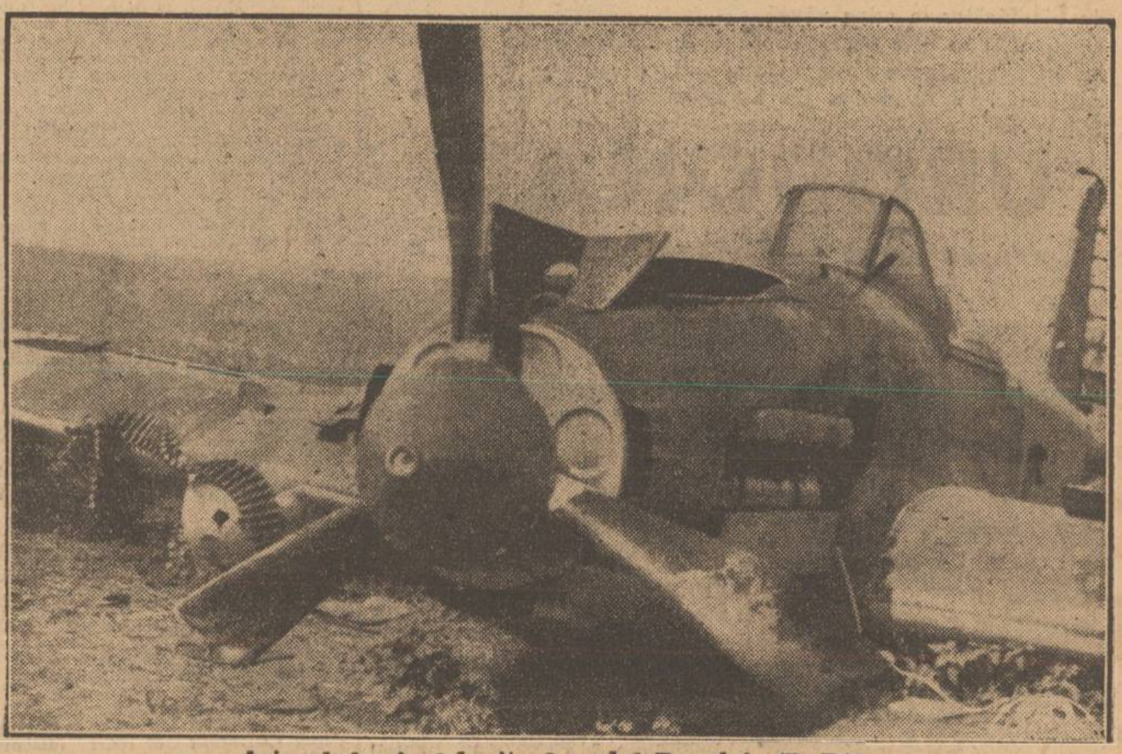

Avion bolşevic doborit pe malul Bugului. (P. P.)

Cu prilejul abdicării Şahului

de N. BATZARIA

Şahul Iranului a abdicat pentru motive de sănătate. Aceasta este versiunea oficială, în care autorii ei sunt cei dintâi să nu o creadă. Reţinem însă faptul material al abdicării.

Incă un fapt important vrednic de reţinut: abdicarea şahului coincide cu hotărîrea ca trupele anglo-sovietice să ocupe Teheran şi întreaga ţară a Iranului. Fireşte, coincidenţa nu este întâmplare, ci între aceste două fapte e o legătură dela cauză la efect.

Să mai relevăm ceva, mai ales că avem prilejul de a da unele lămuriri şi de a evoca unele amintiri.

Cu puţine zile mai înainte de a se produce cele două evenimente — abdicarea şahului şi ocuparea totală a Iranului — se anunţase o răscoală a curzilor din Iran, răscoală complicată prin intervenţia altor triburi venite de afară — după toate probabilităţile din Irak şi anume din regiunea Mosul, unde curzii locuesc în masse mai compacte.

Asupra originei etnice, a curzilor, părerile sunt împărţite. După unii, curzii ar fi urmaşii vechilor parţi, cu cari se războiseră romanii.

Şahul Reza Pahlevi

Abstracţie făcând de originea lor etnică, fapt e că sunt cu toţii mahometani, că vorbesc un grai, care s'ar apropia de limba armeană, că sunt înapoiaţi din punctul de vedere al culturii şi civilizaţiei — nici nu sunt cărţi în limba curdă — şi că sunt porniţi spre jaf şi măceluri. Ei au fost călăii greu încercatului popor armean, un popor cu adevărat martir, a cărui vină este a fi un popor muncitor şi de a reprezenta pe acele meleaguri spiritul creştin şi cultura creştină.

Pomenind că faimosul sultan Abdul Hamid îşi făcuse din curzi, cărora le îngăduia toate fărădelegile, un sprijin al regimului său tiranic, mai spunem că atât pentru Turcia, cât şi pentru Iran, curzii au fost şi continuă a fi prilej de necazuri interne şi de conflicte de graniţă.

Imi aduc aminte că frontiera turco-iraniană nu ră-

(Continuare în pag. 2-a)

Telegramele trimise
de d. prof. Mihai Antonescu MM. LL. Regele Mihai I şi Regina Mamă Elena şi răspunsul Majestăţilor Lor

Cu prilejul împlinirii unui an dela reîntoarcerea în ţară a Majestăţii Sale Regina Mamă Elena, d. profesor Mihai A. Antonescu, vicepreşedintele consiliului de miniştri, a trimis Majestăţii Sale Regelui următoarea telegramă:

MAJESTAŢII SALE REGELE MIHAI I
BANLOC

Azi se împlineşte Sire, un an decând Majestatea Sa Regina Mamă ne-a revenit pentru a Vă aduce grija de Mama, iar nouă marele exemplu şi deaceea închin un gând de credinţă pentru Rege şi Dinastie, odată cu mărturia devotamentului meu.

MIHAI ANTONESCU

Majestatea Sa Regele a răspuns prin următoarea telegramă:

D-LUI PROFESOR MIHAI ANTONESCU VICE-PREŞEDINTELE CONSILIULUI DE MINIŞTRI
BUCUREŞTI

Vă mulţumesc călduros pentru gândul bun şi simţimintele arătate Mamei Mele şi Mie.

MIHAI

Cu acelaş prilej, d. profesor Mihai Antonescu, vice-preşedintele Consiliului de Miniştri, a trimis Majestăţii Sale Regina Mamă Elena următoarea telegramă:

MAJESTAŢII SALE REGINEI MAMA ELENA
BANLOC

In ziua când împliniţi un an de grije şi mare exemplu lângă Regele nostru, Vă rog să primiţi Majestate, expresiunea credincioasă a devotamentului meu.

MIHAI ANTONESCU

Majestatea Sa Regina Mamă Elena a răspuns prin următoarea telegramă:

D-LUI PROFESOR MIHAI ANTONESCU VICE-PREŞEDINTELE CONSILIULUI DE MINIŞTRI
BUCUREŞTI

Cele mai vii mulţumiri pentru credincioasele simţiminte ce Ne arătaţi întotdeauna.

ELENA

S'a încheiat contractul
pentru a doua tranşă a furniturilor agricole germane destinate României

Berlin, 17 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Rador" transmite:

Institutul Naţional al Cooperaţiei Române a încheiat recent la Berlin contractul pentru a doua tranşă a furniturilor agricole pentru România.

Prin acest contract, Camera de comerţ germano-română a primit încuviinţarea de a exercita un control al preţurilor pentru aceste furnituri.

O MARE OFENSIVĂ GERMANĂ
E IN PLINĂ DESFĂŞURARE PE FRONTUL NIPRULUI

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 17 Septembrie. — Progresele germane pe frontul Niprului iau proporţii din ce în ce mai mari.

Cu toate că purtătorul de cuvânt al guvernului din Moscova a declarat azi dimineaţă că nu ştie nimic despre o situaţie gravă în apropiere de Crimeea, totuş Moscova a trebuit să recunoască câteva ore mai târziu că o mare ofensivă germană este în plină desfăşurare pe frontul Niprului. Această ofensivă, care pare să beneficieze de o vreme mai bună decât până acum, face progrese foarte frumoase. Ea este îndreptată în primul rând în direcţia regiunilor industriale din Ucraina orientală. Până acum nu se poate prevedea ce urmări va avea noua ofensivă germană asupra situaţiei dela Kiew, unde s'a format o nouă pungă şi eventual asupra situaţiei din Crimeea. Pare că mareşalul Budienny nu este în stare să opună o rezistenţă eficace înaintării germane.

In urma marilor succese germane din sectorul de Sud, situaţia dela Petersburg pare să cadă azi pe planul al doilea. Totuş, şi pe acest front atacurile germane sunt în plin progres. Contraatacurile încercate de bolşevici în sectorul central s'au prăbuşit şi nicăieri trupele sovietice n'au avut vreun succes. Intregul front din Rusia sovietică se află în preziua unor mari decizii şi prezintă un aspect favorabil pentru armatele germane.

De pe frontul din extremul Nord nu au sosit noui informaţiuni, de când mareşalul Voroşilov a declarat că trupele germane au început o ofensivă la Murmansk. Cercurile din Berlin n'au comunicat nimic asupra situaţiei de pe acest front. Deasemeni, Berlinul desminte în mod categoric afirmaţiile bolşevice despre eşuarea unui atac german asupra insulei Osel, lângă Estonia. Un astfel de atac — după cum se spune la Berlin — nici nu s'a produs.

❖

In Iran evenimentele se desfăşoară într'un mod rapid. După abdicarea şahului, trupele britanice şi sovietice înaintează asupra Teheranului. Se pare că trupele britanice şi sovietice se iau la întrecere care să ocupe mai întâi acest oraş, căci aceluia îi va aparţine. Se crede că trupele britanice sau sovietice vor intra azi în capitala Iranului.

Ştirile că fostul şah al Iranului ar fi aşteptat să sosească la Ankara, n'au fost confirmate până acum.

❖

In ceeace priveşte situaţia din Siria, demisia guvernului înseamnă că în viitor această ţară va avea o independenţă şi mai redusă. Până acum, nu se confirmă înfiinţarea unei republici siriene, sub conducerea lui Catroux.

❖

Ştirile din Londra că vasele americane de război caută să intre în contact cu vapoarele germane, n'au fost confirmate azi la Berlin. Se subliniază cu mult interes că în ciuda măsurilor luate de preşedintele Roosevelt şi co laboratorii săi de a arunca Statele Unite în război, există încă cercuri numeroase în populaţia americană cari sunt împotriva participării la război. Astfel, d. Wheeler, senator opoziţionist, afirmă că 80% din populaţia americană este împotriva politicii provocatoare a preşedintelui Roosevelt. Şi fostul preşedinte Hoover s'a exprimat împotriva politicii d-lui Roosevelt.

INIŢIATIVE LOCALE

de I. VION

Necesitatea intensificării operei de asistenţă socială, de ajutorare a celor mulţi şi lipsiţi de mijloace, de sprijinirea familiilor celor de pe front, de îndulcirea traiului ostaşilor răniţi aflaţi în spitale se face şi mai resimţită acum, în apropierea iernii.

Oficialitatea, diferitele societăţi constituite şi mulţi oameni de bine îşi fac datoria în marginile puterilor lor, dar sunt multe, enorm de multe suferinţi de alinat şi pentru reuşita operei de azistenţă se impun două căi practice de muncă: una, coordonarea tuturor sforţărilor prin concursul tuturor oamenilor de inimă şi a doua, distribuirea echitabilă a ajutoarelor, ţinând socoteală că sunt în umbra unei explicabile mândrii, dureri necunoscute şi tăinuite, adevărate drame mute, nebănuite de ochii indiferenţi ori de privirile superficiale.

Pentru oraşele de provincie, iniţiativa unora dintre prefecţii de judeţe poate da rezultate mai mult decât îmbucurătoare. Aceşti prefecţi au convocat pe toţi fruntaşii oraşului de reşedinţă respectiv, conducătorii autorităţilor, ai societăţilor de binefacere, pe toţi oamenii cu dare de mână, şi împreună au discutat şi pus pe hârtie propunerile şi soluţiile cele mai potrivite pentru o acţiune constantă, permanentă, în domeniul sprijinirii familiilor ale căror lipsuri sunt mai accentuate.

In fiecare oraş, comună ori sat, trebue să se facă apel la bunăvoinţele tuturora, având mereu în minte că proverbiala omenie românească va găsi cele mai repezi mijloace pentru înlăturarea grijilor materiale ale celor cărora soarta le este vremelnic potrivnică.

Funcţionarii comunelor nu pot şti totul şi chiar dacă ar şti nu pot avea posibilitatea de ajutorare pe care o are colectivitatea înstărită, prin reprezentanţii ei.

Această iniţiativă trebue aplicată fără întârziere pretutindeni, pentru ca lipsurile să fie atenuate din vreme.

In ce priveşte echitabila distribuire a ajutoarelor şi alinarea suferinţelor celor cari n'au curajul să ceară, rolul preoţilor este precizat aci de înseşi preceptele milei creştineşti.

Preoţii cunosc pe toţi enoriaşii din eparhia lor, ştiu durerile, amărăciunile şi situaţia fiecăruia dintre ei şi ştiu de asemenea cari sunt inimile generoase ale celora gata să-şi deschidă băerile pungii, atunci când e nevoe să salveze viaţa unui semen al lor.

Cu perseverenţa dictată de învăţăturile Domnului, slujitorii Bisericii vor învinge scepticismul unora ori egoismul altora şi vor contribui la o operă socială, care constitue baza misiunii lor pe pământ.

Credinţa să le îndrumeze paşii, gândind că nu sunt funcţionari ai Clerului, ci apostolii ai bunătăţii creştine, ai acelei bunătăţi samaritene, care nu trece cu vederea o lacrimă, un suspin, un geamăt de durere tăinuită.

Toţi la un loc, credincioşi şi păstori ai mulţimii, să ne facem datoria aşa cum ne îndeamnă şi adevăratul suflet uman, şi principiile religiei noastre strămoşeşti şi exemplul fiilor şi fraţilor noştri cari pe front îşi sacrifică totul pentru a garanta celor rămaşi acasă o viaţă mai bună, mai liniştită, mai frăţească.

Răspunsul Mareşalului Goering
şi al d-lui von Ribbentrop la telegramele d-lui prof. Mihai Antonescu

La telegrama trimisă cu prilejul aniversării celui de al treilea an de război, d. prof. Mihai A. Antonescu vice preşedintele consiliului de miniştri, a primit următoarea telegramă de răspuns din partea Mareşalului Goering:

„Pentru salutările şi urările transmise mie şi aviaţiei germane cu prilejul aniversării începerii războiului — care m'au bucurat foarte mult — mulţumesc Excelenţei Voastre din toată inima.

MAREŞALUL GOERING

❖

La condoleanţele exprimate de d. prof. Mihai A. Antonescu vice preşedintele Consiliului, d-lui Ioachim von Ribbentrop, ministrul de externe al Reichului, cu prilejul morţii generalului Eugen von Schobert, s'a primit următorul răspuns:

„EXCELENŢEI SALE DOMNULUI VICE-PREŞEDINTE ŞI PREŞEDINTE AD-INTERIM PROFESOR MIHAI ANTONESCU.

Pentru telegrama prin care Excelenţa Voastră a exprimat condoleanţele Guvernului Român cu prilejul morţii ca soldat a Generalului von Schobert, vă mulţumesc din toată inima.

N'am omis să transmit Führerului participarea Guvernului Român la pierderea acestui valoros ofiţer, a cărui activitate este atât de strâns legată de înaintarea victorioasă a trupelor române împreună cu camarazii germani.

IOACHIM VON RIBBENTROP
Ministrul Afacerilor Străine al Reichului".